

Dienst Landelijk Gebied
Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

Advies mestvergister

Gemeente Ede

**Advies planologische procedure
mestvergistingsinstallatie
Otterloseweg 54-56 te Wekerom**

Datum 30 augustus 2012
Status Definitief

Colofon

Projectnaam	Advies mestvergister gemeente Ede
Projectnummer	12916
Projectleiders	H. Swarte / G. Bulten
Contactpersoon	H. Swarte Projectleider T 026 378 12 00 M 06 5240 1646 F 026 378 12 50 h.c.j.swarte@dlg.nl Regio Oost Arnhem Rosendaalsestraat 64 6824 CM Arnhem Postbus 9079 6800 ED Arnhem
Auteurs	H. Jolink; I. Vleeming; L. Claassen

Inhoud

Advies planologische procedure mestvergistingsinstallatie Otterloseweg 54-56 te Wekerom—3
Colofon—4
Inleiding—6

- 1 Opbouw van het advies—7**
- 2 Werkwijze DLG—8**
- 3 Vraagstelling gemeente Ede—9**
- 4 Beschrijving mestvergistingsinstallatie Wekerom—10**
- 5 Landschappelijke omgevingskwaliteiten—13**
- 6 Risico's externe veiligheid in relatie tot de bedrijfsvoering—19**
- 7 Kans op dierziekten—22**
- 8 Voor- en nadelen vestiging locatie en alternatieven—23**
- 9 Duurzaamheid en kansen ten aanzien van duurzame energie—25**
- 10 Planologisch beleid aangaande mestvergistingsinstallatie—27**
- 11 Conclusies en aanbevelingen—29**

Inleiding

In de gemeente Ede heeft een ondernemer een verzoek ingediend om de realisatie van een mestvergistingsinstallatie mogelijk te maken aan de Otterloseweg 54-56 te Wekerom.

Het ontwerp bestemmingsplan dat voorziet in de vergistingsinstallatie heeft ter inzage gelegen. Het College van Burgemeester en Wethouders heeft besloten aan de gemeenteraad voor te stellen over te gaan tot planologische weigering. De gemeenteraad heeft dit voorstel niet in stemming gebracht. Op verzoek van de betrokken wethouder is het voorstel van de agenda gevoerd om een extern advies in te winnen over verschillende discussiepunten.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ede heeft aan Dienst Landelijk Gebied Regio Oost in Arnhem gevraagd dit externe advies uit te brengen.

Deze nota bevat het advies van Dienst Landelijk Gebied (DLG).

De gemeente Ede heeft het volgende aangegeven:

“Het advies is bedoeld om in brede zin vanuit een goede ruimtelijke ordening te beoordelen of de vestiging van een mestvergistingsinstallatie op de beoogde plaats goed motiveerbaar is. Voor een goede beantwoording van die vraag is het mede noodzakelijk om alternatieven te beoordelen. Want als er voor een planologische maatregel alternatieven zijn dan moet de mogelijk planologische inbreuk van die maatregel zwaar gemotiveerd zijn.”

In het advies gaat DLG in op de vraagstelling van de gemeente Ede aan de hand van de gestelde vragen.

1 Opbouw van het advies

In dit advies wordt aangeven wat de werkwijze van DLG is geweest bij het opstellen van het advies. Daarna volgt een beschrijving van de mestverwerkingsinstallatie zoals beoogd door de initiatiefnemer.

Vervolgens wordt ingegaan op de 5 specifieke vragen die de gemeente Ede heeft gesteld evenals op de algemene vragen ten aanzien van planologisch beleid.

Tenslotte worden conclusies en aanbevelingen weergegeven.

2 Werkwijze DLG

Het advies van DLG is gebaseerd op de door de gemeente Ede ter beschikking gestelde stukken, op gesprekken met omwonenden en de betrokken ondernemer, op informatie van gerealiseerde en in aanvraag zijnde mestvergistingsinstallatie, op diverse terreinbezoeken en op kennis van de betrokken DLG-medewerkers.

Door de gemeente Ede zijn de volgende stukken ter beschikking gesteld:

- Bestemmingsplan Agrarische Buitengebied 'Omgeving Otterloseweg 54-56 te Wekerom'
- Regels Bestemmingsplan Agrarisch Buitengebied Omgeving Otterloseweg 54-56 te Wekerom
- Kaartbijlage bij bovengenoemd bestemmingsplan
- Nota Inspraak en Vooroverleg Voorontwerp Bestemmingsplan 'Agrarisch Buitengebied omgeving Otterloseweg 54-56 te Wekerom
- Memo raadscommissie Ruimtelijke Ordening dd 31-10-2011 realisatie mestvergistingsinstallatie Otterloseweg 54-56 te Wekerom
- Veilig bouwen en beheren van (co-)vergistingsinstallaties voor de productie van biogas, RIVM Rapport 620013001/2011, januari 2012
- CO-vergisting van mest in Nederland: beperking van risico's voor de leefomgeving, VROM-inspectie Publicatie 0005, januari 2010.

Op 3 juli 2012 hebben afzonderlijke gesprekken plaatsgevonden met een vertegenwoordiging van de omwonenden en met de betrokken ondernemer. Bij de gesprekken waren aanwezig 2 ambtelijke medewerkers van de gemeente Ede evenals 2 medewerkers van DLG.

In deze gesprekken hebben de vertegenwoordigers van de omwonenden hun bezwaren tegen de installatie weergegeven.

De ondernemer heeft vragen beantwoord over zijn bedrijfsvoering en de wijze waarop hij de installatie wil laten functioneren.

Op 10 juli 2012 heeft de medewerker landschap van DLG een terreinbezoek gebracht.

In juli en augustus 2012 hebben betrokken DLG-medewerkers meermalen contact gehad met exploitanten en aanvragers van mestvergistingsinstallaties elders in de provincie Gelderland. Er is één vergelijkbare in werking zijnde installatie bezocht zoals beoogd wordt door de initiatiefnemer.

Het advies is gebaseerd op bovengenoemde zaken, beoordeling van relevante literatuur en kennis van de betrokken medewerkers.

3 Vraagstelling gemeente Ede

Door de gemeente Ede zijn de volgende specifieke vragen gesteld:

1. In hoeverre verhoudt de vestiging van een mestvergistingsinstallatie zich tot de plaatselijke landschappelijke omgevingskwaliteit.
2. In hoeverre zijn risico's vanuit een oogpunt van externe veiligheid reëel in relatie tot de bedrijfsvoering van een mestvergistingsinstallatie.
3. Is er door de plaatsing van een mestvergistingsinstallatie een verhoogde kans op dierziekten doordat er hoeveelheden mest worden toegevoerd.
4. Zet vanuit de optiek van een goede ruimtelijke ordening de voor- en nadelen op een rij van:
  - a. De vestiging van een mestvergistingsinstallatie op het perceel Otterloseweg 54-56 te Wekerom;
  - b. Het gearceerde deel van het bedrijventerrein het Laar te Wekerom;
  - c. Het gearceerde gedeelte grenzend aan de Kievitsmeent.
5. Beschouw de locaties genoemd onder de vorige vraag ook vanuit een oogpunt van duurzaamheid en de kansen ten aanzien van duurzame energie.

De gemeente Ede wil graag de volgende algemene vragen beantwoord zien:

1. Is er vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening een verschil tussen het vestigen van een mestvergistingsinstallatie op het bedrijventerrein dat grenst aan de bebouwde kom en het vestiging op een bedrijfsperceel te midden van lintbebouwing.
2. Is er vanuit objectieve maatstaven reëel om als beleidsuitgangspunt te verlangen dat een installatie zich primair dient te vestigen op een bedrijventerrein in relatie tot het bedrijfseconomisch perspectief. Met andere woorden: kan een mestvergistingsinstallatie rendabel functioneren op een bedrijventerrein.
3. Als bedrijfseconomische redenen aan het beleidsuitgangspunt onder 2 in de weg staan zijn er aanknopingspunten om hierop in te spelen zodanig dat aan de bedrijfseconomische bezwaren tegemoet wordt gekomen. Denk bijvoorbeeld aan een erfpachtconstructie.

4 Beschrijving mestvergistingsinstallatie Wekerom

Het plan van de ondernemer is het bouwen van een mestvergistingsinstallatie op de locatie Otterloseweg 54-56 te Wekerom.

De ondernemer heeft thans op deze locatie een bedrijf met kalveren en een mesthandel. De bouw van de installatie vindt plaats op eigen grond van de ondernemer; het betreffende perceelsgedeelte is thans in gebruik als grasland.

De ondernemer is van plan een mestvergistingsinstallatie te bouwen volgens onderstaande omschrijving:

Omgevingsvergunning

Uit de conceptaanvraag blijkt dat de volgende wijzigingen c.q. uitbreidingen worden aangevraagd:

- 1. Het betreft de samenvoeging van 2 vergunningen t.a.v. de bestaande kalvermesterijen, hierdoor wijzigt het maximale aantal dieren niet.*
- 2. De vergistingscapaciteit is 35.000 m3 op jaarbasis, waarvan 20.000 m3 dierlijke mest, 6.000 m3 gehakseld kuilgras en 9.000 m3 co-producten uit de levensmiddelenindustrie. In de aanvraag wordt ook gesproken over 36.000 m3, kennelijk is dit een omissie.*
- 3. De eindproducten zijn: digestaat in droge vorm (12.000 m3): een dikke (8.000 m3) en een dunne (12.000 m3) fractie.*
- 4. Het digestaatdrogings-proces wordt uitgevoerd met een banddroger.*

De aanvraag laat in grote lijn het proces zien, maar geeft voor sommige onderdelen niet een volledige beschrijving, bijvoorbeeld is onduidelijk of en wanneer een hygiënisatiestap wordt uitgevoerd. Deze aanvraag is, met de huidige ontwikkelingen, gedateerd en het is onbekend wat de status van dit document is.

Qua omvang van de gasopslag moet worden gesteld dat hierover geen maximale opslag wordt vermeld in de aanvraag. In het bestemmingsplan staat vermeld dat er 5.500 m3 biogas wordt opgeslagen. Hierdoor valt deze inrichting niet onder de BRZO (Besluit risico's zware ongevallen) en het BEVI (Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen).

Energieproductie

De aanvraag geeft aan dat stroom (via een in te zetten warmtekrachtkoppeling) en warmte deels worden ingezet voor de eigen bedrijfsonderdelen. De overige energie wordt geleverd aan het net. Inzicht qua hoeveelheden vrijkomende stroom en warmte en gas wordt niet specifiek weergegeven. Uit mondelinge informatie van de initiatiefnemer blijkt dat het de bedoeling is om gas te leveren aan het gasnet. Dit staat nog niet in de stukken van de vergunningaanvraag.

Geluid

Het aantal transportbewegingen is op basis van het akoestisch onderzoek laag ingeschat, gemiddeld 5.3 vrachtwagenbewegingen per dag. Uit een korte berekening volgt dat voor de aanvoer van mest en co-producten en de afvoer van mest/digestaat het aantal vrachtwagenbewegingen met ca. 3 toeneemt. Uitgaande van een aanvoer van mest ter grootte van 16.400 m3 per jaar. De eigen mestproductie is berekend op 4,5 m3 per kalf per jaar X 800 dieren = 3.600 m3 per jaar eigen mest.

Opmerking: in de ruimtelijke procedure wordt gesteld dat door de komst van de vergistingsinstallatie slechts 2 extra vrachtwagenbewegingen betreft, dit is niet geheel juist op basis van de aanvraag en het akoestisch rapport.

Ligging

De locatie ligt op een afstand van meer dan 150 meter ten opzichte van de dichtstbijzijnde woningen.

De locatie is gelegen in het buitengebied aan een drukke doorgaande weg. Op basis van de plattegrondtekening wordt de inrichting gecamoufleerd met een enkele bomenrij en in het ontwerpbestemmingsplan wordt een brede houtsingel van inheemse beplanting met boomvormers voorgeschreven. Ook de Grensbeek en Otterloseweg worden in dit plan begeleid met bomen. In hoofdstuk 6 wordt op deze inpassing nader ingegaan.

In het kader van de milieuwet- en regelgeving is deze locatie geschikt (te maken), de gangbare eisen en normen voor vergisters kunnen worden opgenomen in de vergunning. Voor het vergroten van het bouwperceel is een ruimtelijke procedure opgestart.

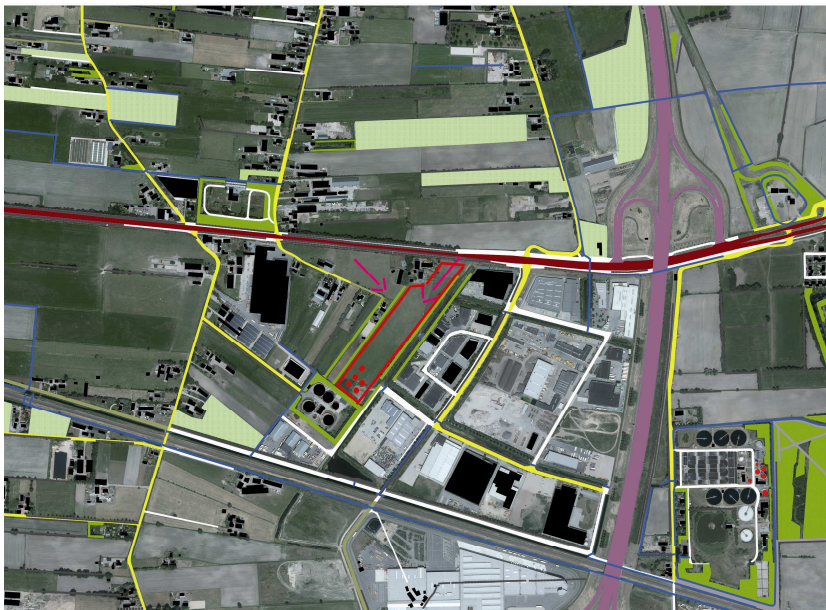
De ondernemer wil de mestvergistingsinstallatie bouwen op eigen grond op de percelen Otterloseweg 54-56 te Wekerom.

De gemeente Ede heeft gevraagd 2 alternatieve locaties in het onderzoek te betrekken. De eerste locatie ligt op het bedrijventerrein het Laar in Wekerom

De tweede locatie ligt in het gebied Kievitsmeent te Ede (ten westen van de A30)

5 Landschappelijke omgevingskwaliteiten

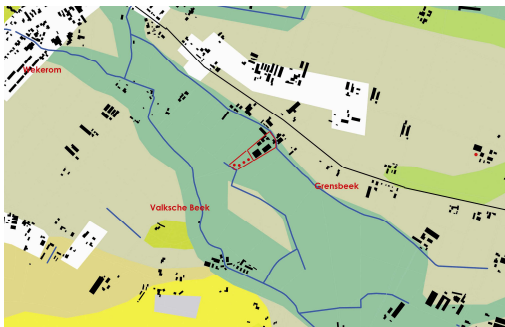
Ten aanzien van de landschappelijke omgevingskwaliteit is de volgende vraag gesteld:

- *In hoeverre verhoudt de vestiging van een mestvergistingsinstallatie zich tot de plaatselijke landschappelijke omgevingskwaliteiten?*
- *Is er vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening een verschil tussen het vestigen van een mestvergistingsinstallatie op een bedrijventerrein dat grenst aan de bebouwde kom en het vestigen op een bedrijfsperceel te midden van lintbebouwing?*

De laatste vraag komt terug in hoofdstuk 11, maar ten aanzien van het aspect lintbebouwing wordt wel in dit hoofdstuk daar aandacht aan gegeven.

Hieronder volgt een beschrijving van de 3 locaties.

a. Otterloseweg Wekerom

Afbeelding 1

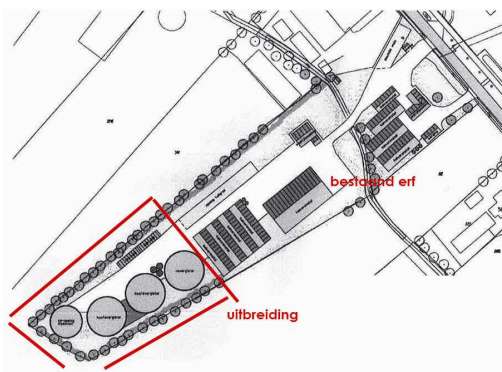
Afbeelding 2

Landschappelijke onderlegger en zichtbaarheid

Het erf aan de Otterloseweg 54-56 ligt aan een oud beekdal (afb 1) dat begrensd wordt door twee beken, de Valksche Beek (zuid) en de Grensbeek (noord). In de huidige situatie reikt de bebouwing van het erf tot in het beekdal. Op de kaart is dat goed te zien. Ook in de omgeving staat op diverse plaatsen in het voormalige open beekdal veel bebouwing. Voorbeelden zijn te vinden op de Otterloseweg 42a, 50 en 74 en meer richting Wekerom, op de Wekeromsedijk 2, 4 en 7. Hiermee is duidelijk dat het gebied en vooral het beekdal al dusdanig verrommelt is dat het niet meer herkenbaar is als landschappelijke eenheid.

Afbeelding 3

Afbeelding 4

Het is bijna niet mogelijk dit beekdal te bezien, omdat van alle zijden de openbare weg is dicht gezet met bebouwing of beplanting (afb 2). Ook de achterkant van het erf is niet zichtbaar vanaf de openbare weg (afb 3). Wanneer achterop het erf de silo's voor de mestvergister worden geplaatst (afb 4) staan ze weliswaar in het beekdal, de nieuwe bebouwing is echter niet te zien. Daarnaast is het beeld van de huidige situatie van het beekdal niet van een dusdanig kwaliteit dat er gesproken kan worden van een significante afname in landschapskwaliteit.

Schaal en verhouding bebouwing

De nieuwe silo's passen qua uitstraling bij een agrarisch bedrijf. De hoogte is wel een stuk forser dan de bestaande stallen. De betonnen rand is vijf meter hoog, vergelijkbaar met overige bebouwing in de buurt, maar met de afdekking kan de totale silo tot negen meter hoog worden. Het probleem zit vooral in de locatie van de silo's en de losse opzet van het erf. Tussen de bebouwing is relatief veel ruimte op het erf. Daardoor heeft het ook voor de uitbreiding veel ruimte nodig en reikt het nieuwe erf straks tot halverwege het beekdal.

Afbeelding 5

Afbeelding 6

Landschappelijke inpassing

Het bestaande perceel wordt nu al aan de noordwestzijde begrensd door een bestaande compacte rij elzen (afb. 5). Het zou goed zijn deze in de toekomst verder te laten verdichten met opschot, waardoor er niet meer doorheen gekeken kan worden. De rand aan de zuidoost- en zuidwestzijde van het perceel zijn dit voorjaar (2012) ingeplant met streekeigen inheems bosplantsoen (afb 6), waaruit een vijf meter brede singel zal ontstaan. Het betreft snel groeiende soorten als els en es, waardoor al snel resultaat geboekt zal worden, zelfs voordat gestart is met de bebouwing. De singel wordt minimaal vijf meter hoog met enkele doorgroeiende solitair die groter worden. Doordat in de rest van het beekdal ook dit soort singels met dezelfde soorten voorkomen, sluit de beplanting goed aan bij de omgeving.

Samenvattend kan gezegd worden dat de invloed van de nieuw te bouwen vergister op het landschap fors is. Echter, de kwaliteit van het huidige beekdal is niet van dien aard dat er significant verschil zal optreden. Daarnaast is de achterkant van het erf nauwelijks zichtbaar vanuit de omgeving en zal een groot deel worden verzacht door de al aangeplante singel.

b. Het Laar Wekerom

Afbeelding 7

Afbeelding 8

Landschappelijke onderlegger en zichtbaarheid

Er bestaat voor de plannen voor de mestvergister een alternatieve locatie op het bedrijventerrein in Wekerom (afb 7). Het gaat hier om een uitbreiding van 7 hectare nieuw bedrijventerrein, waarvan de mestvergister maar een klein deel nodig heeft. Ook dit toekomstige bedrijventerrein ligt in een beekdal (afb 8), dat van de Willinkhuizerbeek. Het huidige bedrijventerrein aan de overzijde van de Edese weg ligt in ditzelfde beekdal. Kortgezegd zijn de argumenten voor het wel of niet bouwen in een beekdal dus hetzelfde als op de locatie Otterloseweg.

Schaal en verhouding bebouwing

Ook hier is het beekdal op diverse plaatsen bebouwd. Echter, de maat van de ingreep is hier wel vele malen groter, omdat er gesproken wordt over een 7 hectare bedrijventerrein in plaats van een buurtvergister.

Landschappelijke inpassing

Op dit moment is het geplande bedrijventerrein nog een akker. Het ligt erg in het zicht tussen de twee ontsluitingswegen van het dorp Wekerom, de Edese weg en de Otterloseweg (afb 9 en 10).

De maat van het bedrijventerrein zorgt ervoor dat de mestvergistingssilo's altijd zichtbaar zijn.

Afbeelding 9

Afbeelding 10

c. Kievitsmeent Ede

Afbeelding 11

Afbeelding 12

Landschappelijke onderlegger en zichtbaarheid

Als tweede alternatieve locatie is een perceel bij bestaand bedrijventerrein de Kievitsmeent in Ede aangewezen (afb 11). Dit grootschalige bedrijventerrein ligt goed ontsloten aan spoor en snelweg. Ook ligt de kavel vlak bij andere zuiverings- en verwerkingsbedrijven als de rioolwaterzuivering en het KGBI (kalvergierebewerkingsinstallatie). Daarmee liggen hier potenties voor een grootschalige mestvergister, een industriële vergister. Wellicht groter dan de buurtvergister die deze ondernemer voor ogen heeft.

Schaal en verhouding bebouwing

Daarnaast zal de maat van een vergister, juist als het een industriële vergister betreft, prima aansluiten bij de maat van de overige bebouwing op het industrieterrein.

Landschappelijke inpassing

Ongeacht de schaal van de vergister is het perceel ruimtelijk erg goed gelegen. Aan bijna alle zijden is het perceel omgeven met bomensingels (afb 12), hoewel sommigen nog wel compacter moeten worden. Enkel de zijde aan de N224 (de Arnhemse weg) is, hoewel erg smal, open (afb 13). Dit biedt misschien zelfs juist een kans om een mooi front aan het bedrijf te geven richting de Rijksweg. Het groene framework is dus al aanwezig om een bedrijf op landschappelijk verantwoorde wijze te kunnen inpassen.

Afbeelding 13

Overwegingen

In het kader van ruimtelijk/landschappelijke inpassing zijn er voor de 3 locaties de volgende constatering:

- In het bebouwingslint zal de installatie niet of nauwelijks te zien zijn vanaf de openbare weg.
- Op het bedrijventerrein in Wekerom ligt de installatie erg in het zicht.
- Op het terrein van de Kievitsmeent is de zichtbaarheid ook minimaal.

Daarnaast past de schaal van een buurtvergister, bestaande uit vier silo's en erfverharding redelijk tot goed bij een modern agrarisch bedrijf. De maat van de toekomstige bebouwing is niet groter dan die van andere bebouwing in het gebied.

Daarnaast speelt ook nog de landschappelijke onderlegger een rol.

De eerste twee locaties (Otterloseweg en het Laar) betreffen twee bijzondere beekdalen die van oorsprong open waren. Beide locaties kampen met hetzelfde probleem: een versteend beekdal dat nauwelijks nog open is en zodanig niet meer herkenbaar als onderscheidend landschapseenheid. Het verschil zit echter in de schaal. Aan de Otterloseweg gebeurt dit op schaal van één erf, op het Laar liggen plannen voor 7 hectare. Dit verschil in schaal heeft een andere (negatievere) impact op het landschap.

De derde locatie (Kievitsmeent) is gelegen aan een grootschalig bedrijventerrein in een dynamische setting van snelwegen, spoor en stad. Van landschappelijke omgevingskwaliteiten (en dus eventuele invloed hierop) is veel minder sprake dan in de eerste twee locaties.

Wekerom en omgeving staat bekend als een agrarisch gebied dat altijd groeit en ontwikkeld. De huidige ruimtelijke kwaliteit zal worden aangetast door een vergistingsinstallaties, op welke locatie dan ook. Maar een dergelijke ontwikkeling kan ook zorgen voor nieuwe landschappelijke kwaliteiten en identiteiten. Immers, ons hele landschap is resultaat van agrarische innovaties. De afweging is dan realisatie van nieuwe innovaties in het landschap of behoud van bestaande elementen waarvan de huidige kwaliteit allang niet meer dezelfde is als dat ze ooit was.

In onderstaande tabel zijn de voor- en nadelen vanuit landschap samengevat weergegeven

	Otterloseweg	het Laar	Kieivitsmeent
landschappelijke onderlegger	-- (beekdal)	-- (beekdal)	- (nauwelijks aanwezig)
zicht	- (nauwelijks zichtbaar)	-- (zichtbaar, entree dorp)	0 (nauwelijks zichtbaar)
schaal van de bebouwing	- (grote maat in lint)	0 (past tussen overige bedrijven)	0 (past tussen overige bedrijven)
landschappelijke inpasbaarheid	+ (inpasbaar, maar open beekdal)	+ (inpasbaar, maar entree dorp)	++ (goed inpasbaar)
++	goed inpasbaar		
+	inpasbaar		
0	neutraal		
-	wordt aangetast		
--	wordt erg aangetast		

Conclusie

Wanneer gekozen moet worden tussen de drie locaties op basis van landschappelijke argumenten komt Kieivitsmeent als beste naar voren gevolgd door Wekeromseweg en de locatie Het Laar scoort de laagst.

Advies voor Otterloseweg

Als algemeen advies worden een aantal zaken meegegeven voor de locatie Otterloseweg.

Wanneer de bebouwing compacter wordt opgezet en daardoor dicht bij het lint blijft is de impact minder groot. De landschappelijke voorkeur gaat uit naar een compact erf, dicht aan het lint, zodat de nieuwe bebouwing niet te ver het beekdal in komt. Echter, de landschappelijke inpassing zoals die nu wordt voorgesteld in het ontwerpbestemmingsplan is voldoende. Een compacter erf zou landschappelijk minder impact hebben.

6 Risico's externe veiligheid in relatie tot de bedrijfsvoering

De vraag is: *In hoeverre zijn risico's vanuit een oogpunt van externe veiligheid reëel in relatie tot de bedrijfsvoering van een mestvergistingsinstallatie.*

Voordat ingegaan wordt op de overwegingen volgt eerst een beschrijving van het vergistingsproces en de aansturingmogelijkheden daarvan.

Proces en juiste aansturing van (mest-)vergisters

Het vergisten van mest of andere organische producten of een combinatie daarvan is een biologisch proces dat op gang gehouden wordt door de werking van grote hoeveelheden bacteriën. Het is ook een continu proces dat wanneer het eenmaal op gang gebracht is ook niet per direct gestopt kan worden.

Verder is kenmerkend aan een biologisch proces dat het niet 100% regelbaar is. Er zijn een aantal manieren om het proces te beïnvloeden. Bijvoorbeeld door de hoeveelheid en soort voeding die men toevoegt aan het proces. En door het veranderen van de temperatuur en manier van roeren. Maar dan nog is niet alles regelbaar.

Het is vergelijkbaar met het voeren van een koe. Een koe moet regelmatig gevoerd worden, niet te veel niet te weinig gezond voer krijgen en niet te veel wisselingen in de samenstelling van het voer hebben. Zelfs als je dit allemaal in acht houdt, kan de pens van een koe van streek raken, soms door aanwijsbare oorzaken, maar soms ook niet goed verklaarbaar.

Het zelfde gaat met een vergister dit is een proces dat niet volledig stuurbaar is. Als er storingen zijn waarbij het gas niet gebruikt kan worden, doordat bij voorbeeld de warmtekrachtkoppeling er mee stopt of omdat het gasbedrijf het gas (tijdelijk) afkeurt moet men ergens met het gas naartoe. Dan is het belangrijk dat er als laatste redmiddel een fakkelinstallatie is.

Vaak is het zo dat wanneer er een storing staat aan te komen de operator dat al in een heel vroeg stadium kan tackelen mits hij/zij kundig en alert is. Nu zijn er vele soorten sensoren die afwijkingen en storingen kunnen constateren en via een alarm systeem kan de operator gewaarschuwd worden, echter er gaat niets boven zintuiglijke waarneming door vaak bij de installaties aanwezig te zijn. Voor de veiligheid van de omgeving is het ook een zeer groot voordeel als de operator er bij woont en dag en nacht beschikbaar is. Dit voordeel is meestal niet aanwezig op een industrieterrein en wel op een boeren erf.

Overwegingen

In West-Europa functioneren vele mestvergistingsinstallaties. De meeste installaties functioneren zonder problemen. Er zijn voorbeelden bekend waarbij silo's gingen lekken en branden en ontploffingen zijn geweest. Oorzaak hiervan is vaak het gebruik van ondeuglijk materiaal, geen gebruik van veiligheidsvoorzieningen en ook mismanagement (menselijk fouten). Het risico van het gebruik van ondeuglijk materiaal zal met betrekking tot nieuw te bouwen installaties niet groot zijn omdat tegenwoordig materialen en constructies worden toegepast die robuust zijn en bestand tegen de gassen en temperatuur in de afgesloten vergister. Ook zijn er met betrekking tot de milieuvergunning voorschriften en controle op de vloeistof- en gasdichtheid.

Een ander risico dat wordt genoemd is de kans op ontploffing. Dit risico blijkt in de praktijk echter minimaal te zijn omdat er geen tot nauwelijks zuurstof bij het geproduceerde methaangas blijkt in de huidige (moderne) installaties. Bovendien

is als extra veiligheid in het ontwerp rekening gehouden, door de constructie, dat bij een eventuele ontploffing eruptie alleen naar boven plaatsvindt. Hierdoor is uit de vergunningsvoorschriften een kleine veiligheidsafstand (van aanliggende gebouwen, met uitzondering van aangrenzende silo's) berekend van meestal minder dan 15 meter.

Een extra veiligheid is ingebouwd via een overdruk ventiel, mocht er door welke oorzaken dan ook het gas niet afgenomen kunnen worden aan het net of aan een warmtekracht installatie. Het gas kan dan het beste gecontroleerd via een affakkelsysteem worden geleid inclusief noodstroomvoorziening voor het maken van een aansteekvonk bij stroomuitval. In de huidige aanvraag zit geen fakkelininstallatie. DLG raadt aan dit wel op te nemen.

Een aspect waar ook in het ontwerp rekening mee moet en kan worden gehouden is het ontstaan van H₂S. Het risico op het ontstaan van H₂S is vooral voor de werknemers op het bedrijf van belang. Maatregelen om dit risico te beperken dienen in de milieuvergunning te worden opgenomen. Ook het aspect geur (vooral bij laden en lossen) door bijvoorbeeld het vrijkomen van H₂S en ammoniak zal aandacht moeten hebben in de vergunning. Meestal wordt een dampretourvoorziening en eventueel nog plaatselijke afzuiging met koolfilter en/of gaswasser voorgeschreven bij het laden en lossen van mest. Op de locatie Wekerom wordt nu ook al mest geladen en gelost. Voor de vergister zal het waarschijnlijk noodzakelijk zijn een gaswasser toe te passen die de ammoniak afvangt en waardoor ook de hinderlijke geur en ook stof wordt weggenomen.

Ondanks alle veiligheidssystemen is het mogelijk dat er fouten worden gemaakt. De meest voorkomende fout bij deze installaties ontstaat bij het vullen, waarbij er een verkeerde klep wordt opengezet en er een kleine hoeveelheid mest over het terrein loopt. Ook hier is in het ontwerp rekening mee te houden (opvangen), bijvoorbeeld via een verlaging of opstaande randen.

Verder is het van belang dat de voorgeschreven milieu-maatregelen zorgvuldig nageleefd worden. Denk aan het tijdig vervangen van koolstoffilters, direct opruimen van gemorste mest, het consequent gebruiken van vulgas, retoursystemen en zorgen voor goed werkende luchtwassers.

Goede monitoring en strakke handhaving moet en is van groot belang bij het functioneren van een vergistingsinstallatie. Dit heeft te maken met het feit dat het een gevoelig procedé is, dat regelmatig bijsturing nodig heeft.

De deskundigheid en de zorgvuldigheid van de operator zijn de belangrijkste voorwaarden voor het met succes in werking houden van een vergistingsinstallatie. De ondernemer is van plan te verhuizen naar de woning die het dichtst bij de te bouwen installatie ligt. Hierdoor kan hij het proces continue volgen en wordt de kans op storingen met gevolgen verminderd. Als extra veiligheidsmaatregel dient er ook een calamiteitenplan te zijn waarbij onder andere er continu een extra medewerker beschikbaar moet zijn.

Conclusie

Aan te bouwen (moderne) installaties kunnen dusdanige voorwaarden worden gesteld dat de risico's beduidend kleiner zijn dan bij installaties die de afgelopen decennia zijn gebouwd.

De mogelijkheid om bij de installatie te wonen is een voordeel van kleinschalige installaties ten opzichte van meer industriële installaties.

Voor de nieuw te realiseren installatie aan de hand van de meegezonden rapporten (veiligheid) wordt opgemerkt dat de aanvraag verder kan worden uitgewerkt zodat de benodigde veiligheidsaspecten inzichtelijk worden en

daarmee specifiek kunnen worden vastgelegd in de vergunningsvoorwaarden.

Voor het toezicht op de installatie zijn moderne meet- en regeltechnieken voorhanden. Het heeft echter de voorkeur om dichtbij de installatie te wonen om ingeval van storingen of calamiteiten snel op locatie fysiek te kunnen ingrijpen.

Aanbevelingen

Het is aan te bevelen om een fakkelinstallatie in de voorwaarden op te nemen, evenals het toepassen van koolstoffilters

Tevens om een gaswasser en ook dampretourinstallaties voor te schrijven.

Bij de laad- en losplaatsen dienen opstaande randen te worden gebouwd of de vloer te verlagen.

Het is aan te raden het hebben van een calamiteitenplan verplicht te stellen.

7 Kans op dierziekten

De vraag is: *Is er door de plaatsing van een mestvergistingsinstallatie een verhoogde kans op dierziekten doordat er hoeveelheden mest worden toegevoerd.*

Overwegingen

De ondernemer heeft op dit moment een agrarisch bedrijf met vleeskalveren. Voor zijn mesthandel voert hij mest aan en af.

Daarnaast gaat hij gras vervoeren afkomstig uit bermen en dergelijke (vliegveld Deelen, Eelde, Valkenhuizen) en dit gras inbrengen in de installatie.

Er is een beperkte toename van transport van mest ten opzichte van de huidige situatie van de mesthandel. Omdat het gaat om enkel rundveemest en de ondernemer zelf vleeskalveren houdt die van veel verschillende bedrijven afkomstig zijn, is er geen toename van infectiedruk.

Er is ook zorg over gebruik (en opslag) van droge kippenmest waarin ziektekiemen zich zouden kunnen verspreiden, vooral bij een naastgelegen agrarisch bedrijf met biologische vrije uitloopkippen. Opslag in de open lucht van droge kippenmest is wel degelijk een risico voor naast gelegen pluimveehouder. Dit staat in principe los van de vergister. Opslag van pluimveemest moet uitgesloten worden in de vergunning. De ondernemer is verplicht de mest te betrekken van bedrijven in een straal van 2 kilometer rond zijn vergister. Als er onvoldoende rundveemest voorhanden is zal hij varkensmest bij moeten mengen. Het gebruik van varkensmest geeft een zeer kleine toename van veterinaire risico's, maar dit staat in geen verhouding tot de risico's van het gebruik van pluimveemest.

Ten opzichte van de huidige situatie vindt er geen toename van de verblijfstijd van onbehandelde mest plaats.

Indien de installatie wordt gebouwd op de alternatieve locaties zal het mesttransport plaatsvinden naar andere locaties dan de locatie Otterloseweg 54-56 te Wekerom. In die gevallen wordt ook mest van het kalverbedrijf vervoerd die anders op het bedrijf zou worden verwerkt.

Er komt een extra locatie in het gebied bij waar mest wordt be- en verwerkt met klein extra veterinair risico.

Conclusie

De plaatsing van een mestvergistingsinstallatie verhoogt de kans op dierziekten niet, indien de opslag van pluimveemest wordt uitgesloten in de vergunning. Bouwen op een andere locatie leidt tot een geringe toename van verspreiding van dierziekten.

Aanbeveling

Het gebruik van pluimveemest dient te worden uitgesloten.

8 Voor- en nadelen vestiging locatie en alternatieven

De vraag is:

Zet vanuit de optiek van een goede ruimtelijke ordening de voor- en nadelen op een rij van:

- a. *De vestiging van een mestvergistingsinstallatie op het perceel Otterloseweg 54-56 te Wekerom*
- b. *Het gearceerde deel van het bedrijventerrein het Laar te Wekerom*
- c. *Het gearceerde gedeelte grenzend aan de Kievitsmeent*

Voor- en nadelen vanuit ruimtelijke ordening

Ruimtegebruik

Het perceel aan de Otterloseweg 54-56 is in eigendom van de ondernemer. De vestiging van een mestvergistingsinstallatie is een intensief gebruik van de beschikbare ruimte.

Vestiging van een mestvergistingsinstallatie op een bedrijventerrein kan dit terrein voor andere bedrijven minder interessant maken. Bedrijven die werken met voedsel, voeding of planten en dieren en bedrijven die consumenten willen ontvangen kunnen het ongewenst vinden zich te vestigen naast of nabij een mestvergister. Dus het risico van niet verkoopbare delen van het industrieterrein nabij een vergister is aanwezig.

Verkeer

Op het bedrijfsterrein aan de Otterloseweg vindt nu transport van mest plaats. De aanvoer van co-producten (zoals gras) levert per dag circa 2 extra vrachtbewegingen op.

De bouw van de installatie levert tijdelijk extra verkeer op.

Vestiging op andere locaties levert meer verkeer op vanwege extra transport van eigen mest van huidig bedrijf naar de andere locatie.

Voor alle 3 locaties hoeft geen aanpassing van het wegennet plaats te vinden. Alleen binnen de 2 bedrijventerreinen is aanleg van een bruikbaar wegenstelsel nodig, maar daarbuiten is voor de 3 locaties de situatie gelijk

Geluid

De installatie maakt nagenoeg geen geluid. Voor de 3 locaties is de geluidsproductie gelijk. Op de locatie Otterloseweg is al bekend dat voldaan kan worden aan de geluidsnormen. De verwachting is dat dit op de andere locaties ook mogelijk zal zijn.

Geur

De geurbelasting is voor de 3 locaties gelijk. De afstand van de dichtsbijzijnde bebouwing op de Otterloseweg is meer dan 150 meter waardoor geurhinder niet vaak zal optreden. Deze afstand kan in de praktijk worden aangehouden op de andere twee locaties. Op de Otterloseweg is al geurbelasting aanwezig.

Omgeving

Voor de 3 locaties is een ruimtelijke inpassing nodig. Er is geen onderscheid tussen de 3 locaties

In tabelvorm zijn de voor- en nadelen samengevat

aspect locatie	Ruimte gebruik	verkeer	geluid	geur	omgeving
Otterloseweg 54-56 Wekerom	0	+	0	+	0
Bedrijventerrein Het Laar Wekerom	-	0	0	0	0
Bedrijventerrein Kievitsmeent Ede	-	0	0	0	0

0= neutraal of niet onderscheidend ten opzichte van de andere locaties

+ licht positiever

++ sterker positiever

- negatief

Conclusie

Uit het oogpunt van ruimtelijke ordening is er een lichte voorkeur voor vestiging op de locatie Otterloseweg 54-56 te Wekerom. Dit heeft vooral te maken met een meer optimale benutting van grond en het al aanwezig zijn van mestopslag en sleufsilos voor co-producten, waardoor minder ruimte nodig is.

9 Duurzaamheid en kansen ten aanzien van duurzame energie

De vraag is: *Beschouw de locaties genoemd onder de vorige vraag ook vanuit een oogpunt van duurzaamheid en de kansen ten aanzien van duurzame energie.*

Overwegingen

Het beleid van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie is er op gericht dat mest in de regio verwerkt wordt. Indien mest niet in de regio wordt verwerkt zullen de dieraantallen omlaag moeten.

Het bewerken van mest in een mestvergistingsinstallatie levert duurzame energie op in de vorm van gas. Dit geproduceerde gas wordt als brandstof gebruikt. Er vindt een minimale omzetting naar een andere energievorm plaats via de warmtekrachtkoppeling. Deze geproduceerde elektriciteit wordt alleen op het eigen bedrijf (inclusief vergister) toegepast. Bij een omzetting naar een andere energievorm gaat energie verloren en is dan ook sprake van een minder duurzaam systeem.

Op de locatie Otterloseweg 54-56 kan het geproduceerde gas en restwarmte grotendeels direct worden aangewend in het kalverbedrijf en voor de droging en hygienisering. Het deel wat over is wordt geleverd aan het gasnet dat nabij op de locatie aanwezig is.

Op de alternatieve locaties dient het geproduceerde gas geheel te worden geleverd aan het energiebedrijf. In de praktijk betekent dat echter dat dit dan het gehele jaar mogelijk moet zijn. In de zomerperiode als het gasgebruik minimaal is, is dit in de praktijk vaak niet mogelijk. Hierdoor moet het surplus worden opgeslagen of afgefakkeld. Dit is minder efficiënt en minder duurzaam. Ook inbrengen in het gasleidingnet kost extra energie omdat de goede druk opgebouwd moet worden om te injecteren en het gas nog een extra reinigungsstap moet ondergaan. Het toepassen op eigen bestaande bedrijf is qua leidingen dan ook de meest duurzame optie.

Een duurzaam alternatief waar de ondernemer eventueel nog voor zou kunnen kiezen is het gas wel opslaan en gebruiken om (zonder veel extra benodigde bewerking) voertuigen op te kunnen laten rijden. Hierbij kan men op korte termijn denken aan stadsbussen of wagenpark van de gemeente of leveren aan een energiebehoefstig bedrijf dat niet per se op aardgaskwaliteit hoeft te stoken.

Het meest duurzame en robuuste systeem van energie kringlopen is te zorgen dat energievraag en energie aanbod met elkaar in evenwicht zijn. Op de locatie in Wekerom is dit het meest evenwichtig. De andere locaties zullen meer moeten produceren om rendabel te zijn (hogere investeringskosten) terwijl de afzet van die grotere hoeveelheden veel lastiger is en ook erg onzeker. Het meest duurzaam is dan lokale kringlopen sluiten. Overigens is dat ook op een industrieterrein mogelijk als er een afnemer dicht in de buurt zou zitten.

Initiatieven om op grote schaal mestverwerking op te zetten zijn momenteel erg risicovol en de toekomstverwachtingen geven niet aan dat deze situatie anders zal worden. De relatief kleine schaalgrootte op de locatie Wekerom is naar verwachting een economisch rendabele grootte. Een toekomstige uitbreiding zal niet snel aan de orde zijn. Toename van aanbod van mest wordt namelijk niet verwacht. Eerder minder aanbod omdat steeds meer ondernemers duurzaam bezig willen zijn en uit mest energie willen opwekken op lokale schaal. Hoe verder de mest moet komen hoe minder duurzaam. In die zin is een grote vergister op een industrieterrein dan ook minder duurzaam. Daardoor ontstaan er meer transportbewegingen.

Mestverwerking is gezien de huidige ontwikkelingen in de mestwetgeving duurzaam want het gevaar dreigt dat de agrarische sector minder dieren mogen houden als ze hun mest niet op de reguliere wijze kwijt kunnen. Hierdoor kan de sector niet meer rendabel functioneren. Vergroting van de mestverwerkingscapaciteit kan dus een bijdrage bieden aan het in stand houden van de veestapel in de regio.

Vanuit de duurzaamheidsgedachte is lokale opwekking van energie uit mest wenselijk. Dit voorkomt dat andere energiebronnen moeten worden ingezet. Alternatieve geschikte duurzame energieopwekking in de vallei is ook redelijk beperkt want:

De Valleiregio is nauwelijks geschikt voor het produceren van windenergie. De windkracht is gering en daarnaast is het ook landschappelijk ongewenst om grote windmolens te plaatsen.

Het produceren van zonne-energie via zonnepanelen kan wel grootschalig plaatsvinden in de Vallei. Vele daken zijn geschikt of kunnen geschikt gemaakt worden voor zonnepanelen. Mede door subsidieregelingen vindt momenteel een uitbreiding plaats van de productie van zonne-energie. De geproduceerde zonne-energie kan echter slechts voor een klein gedeelte worden aangewend in de eigen bedrijfsvoering. Zonne-energie is namelijk niet op te slaan (buffering) Gas heeft dit voordeel wel.

Het geproduceerde gas kan direct worden aangewend in het bedrijf, indien althans de mestvergistingsinstallatie op het eigen bedrijf wordt gebouwd.

Andere punten waarom lokale mestverwerkingsinitiatieven op duurzaamheid scoren zijn:

- Digestaat bevat mineralen die beter en sneller beschikbaar zijn voor gewas dan in reguliere mest, hierdoor kan bespaard worden op kunstmest. Voordeel hiervan is dat er minder nitraat zal uitspoelen naar grondwater;
- Fosfaat is gecontroleerd te winnen uit de mest en er is precies bekend hoeveel er in het digestaat zit: fosfaat wordt in toekomst een schaars goed
- Voor ammoniak betekend het dat de gasvormige depositie tijdens het uitrijden van mest aanzienlijk wordt verminderd, Dit levert weer voordelen op voor de belasting van de gevoelige natuurgebieden (waaronder Natura 2000 gebieden).
- Door de temperatuur in de vergister worden ziektekiemen gedood of sterk gereduceerd. De kans op verspreiding van ziektes (zoals Q-koorts, MRSA) tijdens mest uitrijden wordt hierdoor minder;
- Mestverwerking en verwerking van overtollig gras of restanten van voer uit het eigen bedrijf gaan prima samen. Hierdoor wordt er efficiënt nog energie gehaald uit gras of voer wat anders vaak in buitenlucht wordt gecomposteerd en waarbij bruikbare gassen ontsnappen.
- Met lokale mestverwerking wordt voorkomen dat er extra transporten ontstaan om de mest uit de regio kwijt te raken (zoals naar Duitsland of noorden van het land), immers digestaat neemt veel minder volume in.

Conclusie

Het verwerken van mest en andere materialen in een mestvergistingsinstallatie levert direct inzetbare energie op.

Verwerken op het eigen bedrijf is meer duurzaam dan het leveren van gas aan het gasnet. De locatie in Wekerom is qua schaalgrootte (vraag en aanbod op ongeveer dezelfde plek nagenoeg gelijk) het meest duurzaam.

10 Planologisch beleid aangaande mestvergistingsinstallatie

Ten aanzien van het planologische beleid zijn de vragen:

- *Is er vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening een verschil tussen het vestigen van een mestvergistingsinstallatie op het bedrijventerrein dat grenst aan de bebouwde kom en het vestiging op een bedrijfsperceel te midden van lintbebouwing*
- *Is er vanuit objectieve maatstaven reëel om als beleidsuitgangspunt te verlangen dat een installatie zich primair dient te vestigen op een bedrijventerrein in relatie tot het bedrijfseconomisch perspectief. Met andere woorden: kan een mestvergistingsinstallatie rendabel functioneren op een bedrijventerrein*
- *Als bedrijfseconomische redenen aan het beleidsuitgangspunt onder 2 in de weg staan zijn er aanknopingspunten om hierop in te spelen zodanig dat aan de bedrijfseconomische bezwaren tegemoet wordt gekomen. Denk bijvoorbeeld aan een erfpachtconstructie.*

Overwegingen

Het perceel Otterloseweg 54-56 te Wekerom is eigendom van de ondernemer die de mestvergistingsinstallatie wil gaan bouwen. Deze ondernemer kan de ondergrond zeer beperkt inzetten voor andere doelen. Voor de ondernemer is de bouw van een mestvergistingsinstallatie een manier om op een financieel goede manier gebruik te maken van zijn grond. Overigens speelt daarnaast dat ook de aanwezige mesthandel financieel profiteert van de aanleg.

Het perceel op bedrijventerrein Het Laar staat maximaal 3.500m² toe aan een co-vergisting volgens het bestemmingsplan. Conform aanvraag heeft de ondernemer circa 6000m² nodig voor het totaal (incl opslagen en interne verharding).

De derde locatie ligt in het buitengebied van Ede, aangrenzend aan het industrieterrein Kievitsmeent. Voor de beoogde locatie is nog geen bouwperceel voorhanden. Uit navraag is gebleken dat voor de oprichting van dit initiatief een ruimtelijke procedure benodigd is, maar het ruimtelijke beleid voorziet hierin (specifieke wijzigingsbevoegdheid).

DLG beschikt niet over inzicht in de voorgenomen bedrijfsexploitatie. Daarmee is niet aan te geven of een installatie rendabel kan functioneren op een bedrijventerrein. Dit is ter beoordeling aan de gemeente. Onzekere factoren zijn onder andere de subsidiemogelijkheden, de ontwikkeling van de energieprijzen en de prijs van co-producten.

De grond op de twee industrieterreinen is eigendom van de gemeente Ede. Indien een ondernemer hier een bedrijf wil vestigen dient hij deze grond te verwerven.

Verwerving leidt tot hoge kosten voor de ondernemer. De kosten van grond op een bedrijventerrein zijn circa € 80-180 per m² voor bouwrijpe grond.

De ondernemer heeft aangegeven circa 0,6 ha grond nodig te hebben inclusief toegangsweg en opslag. Dan is de investering voor de ondergrond 0,5 - 1 miljoen euro. De kosten van de installatie zijn circa 2 miljoen euro. Indien de ondernemer grond moet verwerven zijn de investeringskosten veel hoger ten opzichte van bouwen op eigen grond. Gelet op het feit dat exploitatie toch al moeilijk te realiseren

is, wordt dit een erg lastige opgave. Dat zou van de ondernemer ook een andere werkwijze vragen, waarbij ook de bedrijfsvoering niet valt in te passen bij de andere activiteiten (kavelbedrijf, mesthandel).

Ook de afvoer van het gas vraagt op de bedrijventerreinen waarschijnlijk een grotere investering dan op de eigen kavel waar de geschikte infrastructuur (leidingstelsel) al dichtbij ligt.

Indien de gronden op de bedrijventerreinen niet worden verkocht aan de ondernemer maar via een erfpachtconstructie in gebruik worden gegeven betekent dit voor de ondernemer ook bedrijfseconomisch gezien een vergelijkbare kostenpost (rentelasten aankoop grond versus erfpachtcanon). Erfpacht is een vorm van financiering waarbij het voor de exploitatiekosten geen verschil maakt of de grond in eigendom is bij de ondernemer of niet.

Hierbij is DLG ervan uitgegaan dat de erfpachtcanon marktconform is (de gemeente Ede zou een symbolische erfpachtcanon van € 1 kunnen vragen, maar daarvan is door DLG niet uitgegaan).

Het is daarnaast zo dat voor de financiers van de installatie een probleem kan zijn als de grond niet in eigendom is.

Een extra punt bij het kiezen van een alternatieve locatie is dat de synergievoordelen van de thuislocatie wegvallen. Hierbij wordt gedacht aan de inzet van materieel en mestopslag wat al op het bedrijf aan de Otterloseweg aanwezig is en ook kan worden ingezet voor de co-vergisting. Dit vergt dan extra investeringen en inefficiënter inzetten van menskracht (incl extra transport).

Conclusie

Vanuit een oogpunt van ruimtelijke ordening is er verschil tussen het vestigen van een mestvergistingsinstallatie op een bedrijventerrein dat grenst aan de bebouwde kom of te midden van lintbebouwing. De locatie Otterloseweg beschouwt DLG overigens niet als een lintbebouwing. Het bouwen aan de Otterloseweg heeft vanuit ruimtelijke ordening de voorkeur van DLG.

Het antwoord op al dan niet rendabel kunnen zijn van een installatie op een bedrijventerrein valt niet te geven.

Bedrijfseconomisch gezien vraagt het gebruiken van grond op een bedrijventerrein een veel hogere investering dan het bouwen op eigen grond. Bedrijfseconomisch is het verschil tussen verwerving of grond in erfpacht in gebruik nemen gering.

11 Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de antwoorden op de door de gemeente Ede gestelde vragen is de conclusie dat vestiging van de onderhavige mestvergistingsinstallatie bij voorkeur dient plaats te vinden op de locatie Otterloseweg 54-56 te Wekerom, dus op het perceel dat eigendom is van de ondernemer. Landschappelijk gezien heeft deze locatie de tweede voorkeur. Op de aspecten ruimtelijke ordening, veiligheid, milieu- en gezondheidsaspecten (o.a. dierziekten) scoort deze locatie beter of gelijk.

Het is gewenst dat er mestvergistingsinstallaties worden gebouwd om invulling te geven aan het beleid van mestverwerking in de regio. De schaalgrootte die hoort bij de locatie Wekerom is op dit moment economisch het best haalbaar en ook meest duurzaam. Indien in toekomst uitbreiding van mestverwerking in de regio nodig is, dan kan dat het best op lokale schaal (vergelijkbaar met Otterloseweg) dicht bij de vraag- en aanbodlocaties.

DLG heeft in de vergunningaanvraag geconstateerd dat er nog een aantal zaken niet goed zijn uitgewerkt, bijvoorbeeld de voorzieningen om gas in het net te injecteren en een veiligheidsvoorziening zoals een affakkeling als er gasophoping dreigt. Er dient een calamiteitenplan te komen
DLG adviseert de gemeente Ede deze zaken alsnog in de vergunning op te nemen,

Aanbevelingen

Het is aan te bevelen om een fakkelininstallatie in de voorwaarden op te nemen, evenals het toepassen van koolstoffilters

Tevens om een gaswasser en ook dampretourinstallaties voor te schrijven.

Bij de laad- en losplaatsen dienen opstaande randen te worden gebouwd of de vloer te verlagen.

Het is aan te raden het hebben van een calamiteitenplan verplicht te stellen.

Het gebruik van pluimveemest dient te worden uitgesloten.